

METODKONFERENS 2026

VINTERNS VARNINGAR

MOA HALLBERG

Konsekvensbaserade varningar

Sedan införandet 2021 har mycket förändrats, bland annat:

- I början samverkade vi alla varningstyper → tidskrävande att skapa varningsförslag med motivering → slutade att samverka varning för kalvfället och plötslig ishalka
- Sedan hösten 2024 – i regel endast samverkan med länsstyrelsen inför allvarigare väderhändelser (orange/röd varning).
- Gul varning – istället för ”omfattande” samverkan → telefonsamtal med TiB på berörd länsstyrelse alt. utfärda varning utan dialog med TiB
- Ändrat namn på en varningstyp
- Justerat tröskelvärde för snöfall för Uppsala län
- Hösten 2024 – uppdaterade alla påverkans exempel (Vad ska jag tänka på?) så att de blev mer konkreta med ett tydligare budskap för mottagaren.
- Utveckling av vår varningsklient TOVE (systemet vi utfärdar varningar i).

"Nya" budskap (påverkansexempel)

■ Mer klarspråk

"Begränsad framkomlighet" → "Svårt att ta sig fram"

"Trafiken kan gå långsammare" → "Restider kan bli längre"

"Höga strömhastigheter" → "Vattnet i vattendragen kan röra sig mycket snabbt"

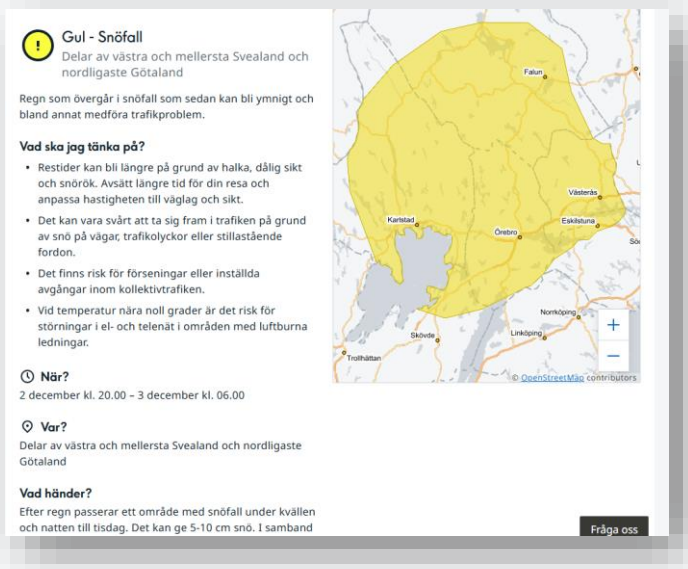
■ Fler konkreta råd

"Rensa hängrännor, dagvattenbrunnar och andra vattenvägar så att vattnet kan rinna bort obehindrat."
(Regn)

"Drick vatten och ta det lugnt. Håll koll på inomhustemperaturen och hitta sätt att svalka dig."
(Höga temperaturer)

"Förbered dig på längre och omfattande elavbrott och störningar i telenät om du bor i ett område med luftburna ledningar." (Vind - röd)

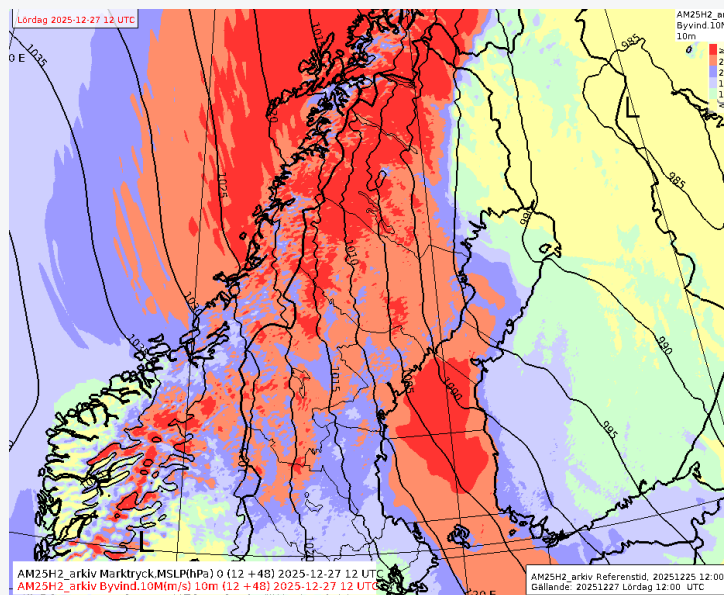
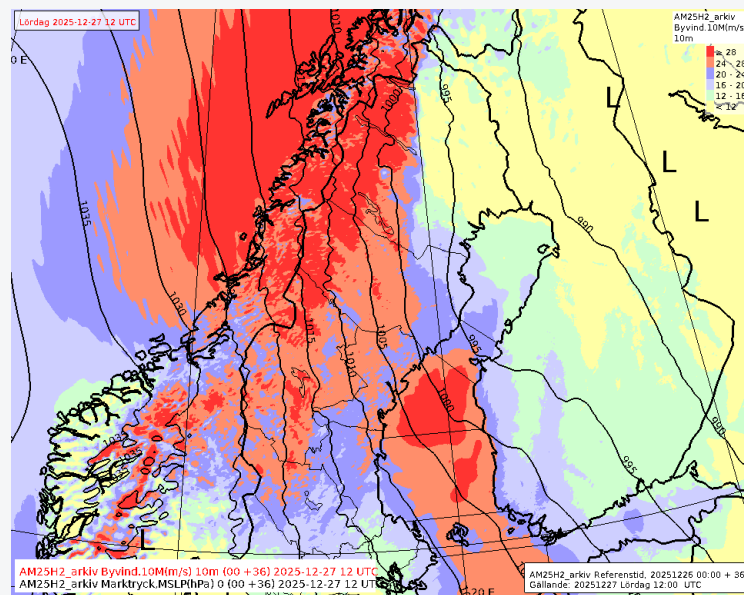
"Ge dig inte ut i trafiken i onödan eller förbered dig på att du kan bli stillastående." (Snöfall – orange)

Större väderhändelser

- Årets tema – oväder på högtider/ lov
- Stormen Johannes – 27 december 2025
- Ovädret Anna – 1-4 januari 2026
- Snöfall + vind – 7-9 januari
- Stormen Dave – 5 april

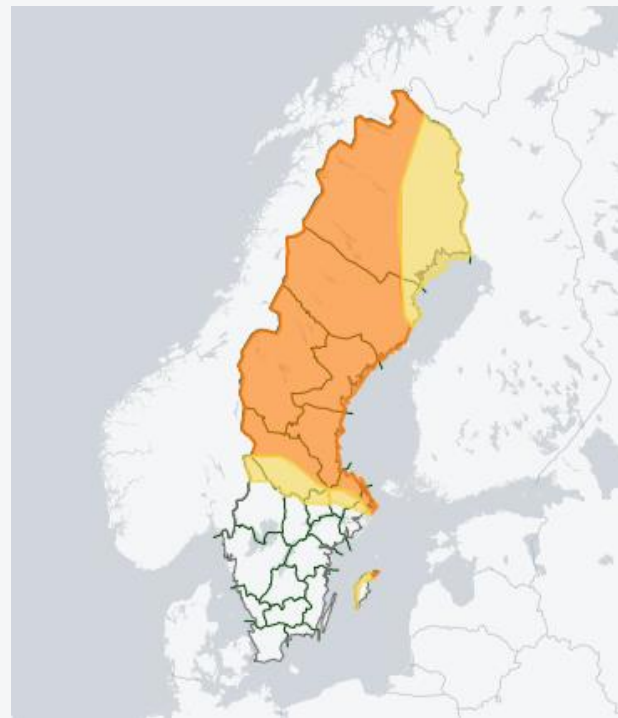
Stormen Johannes

Stormen Johannes

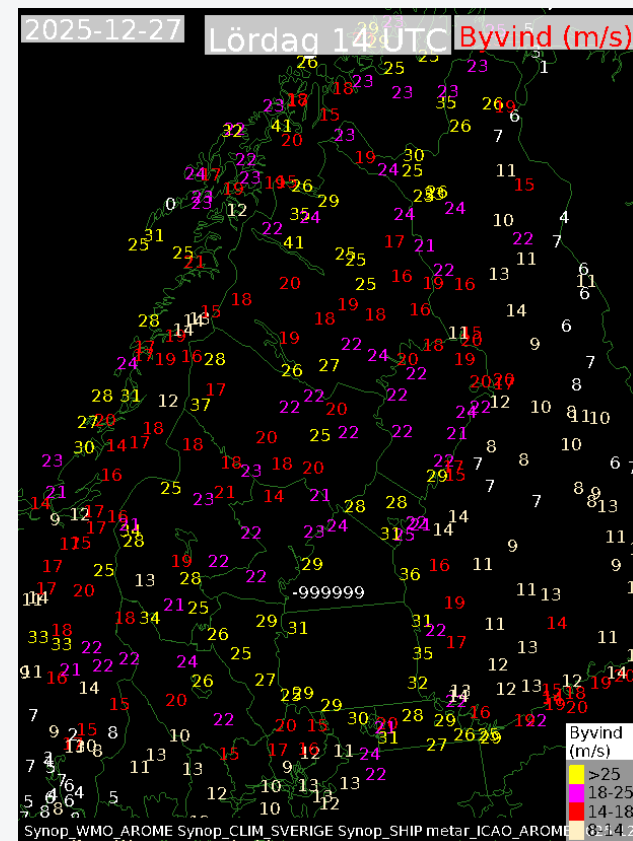
Varningskartan 25 dec

Varningskartan 26 december

Konsekvenser Johannes

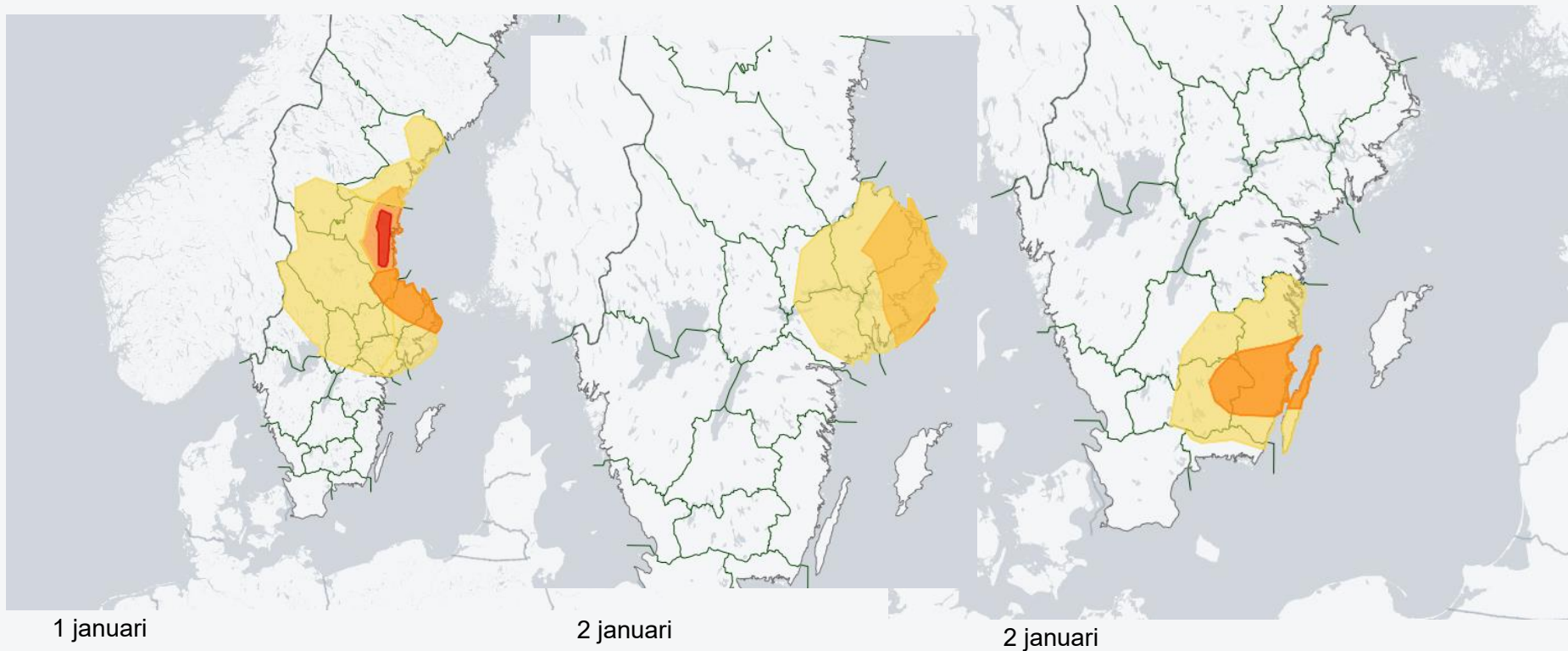
- Skogsstyrelsen – ca 10 miljoner kubikmeter skog som fallit
- Elbortfall 40 000 hushåll (enl SVT Nyheter)
- I delar av Gävleborg långvarigt elbortfall
- Dödsfall – både under stormen och under röjningsarbete

Ovädret Anna

- Pågick i flera dagar - 1-4 januari
- Stora snömängder
- Många varningar
- Första röda varningen inom meteorologi utanför fjällen
- Tröskelvärde för röd var ej uppfyllt, men pga fortsatt stora problem efter Johannes blev varningen röd
- Ingen fungerande radar över södra Norrlandskusten

Ovädret Anna

2026-01-04

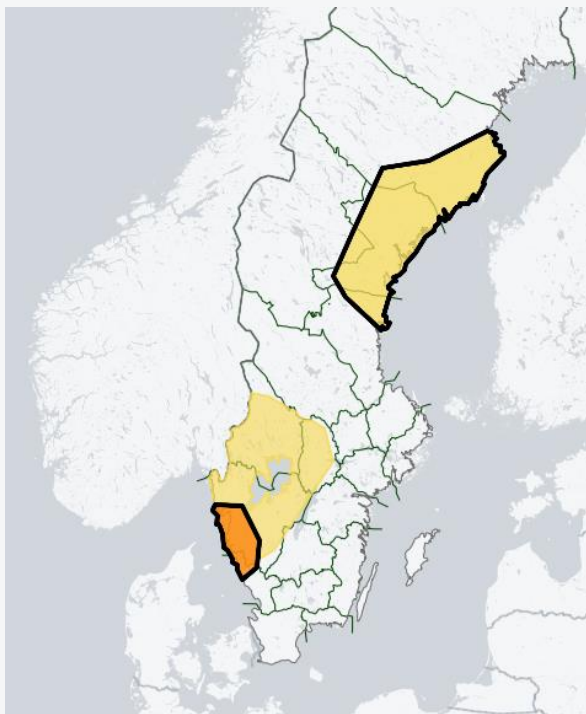
Konsekvenser Anna

- Inställd kollektiv- och tågtrafik
- Rapporterade trafikolyckor
- I Nordanstig fick hemtjänsten evakuera strömlösa kunder
- Förseningar i flyg-trafiken från och till Arlanda
- Försvårat röjningsarbete efter Johannes
- Stopp på E22 vid Oskarshamn – 400 lastbilar fastnade

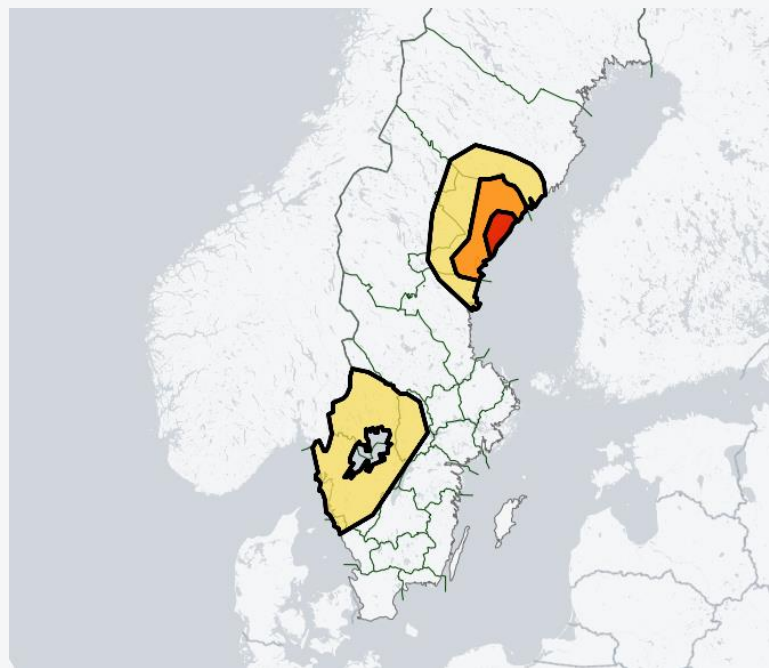
Snöfall i kombination med vind 7-9 jan

- Varningar på alla nivåer
- Andra röda varningen på kort tid
- Varningarna sträckte sig från Västkusten till mellersta Norrland
- Röd varning i Ångermanland

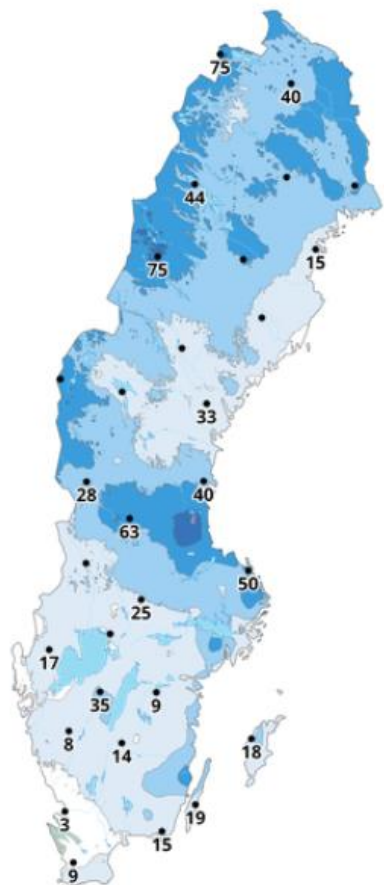
Varningskartan

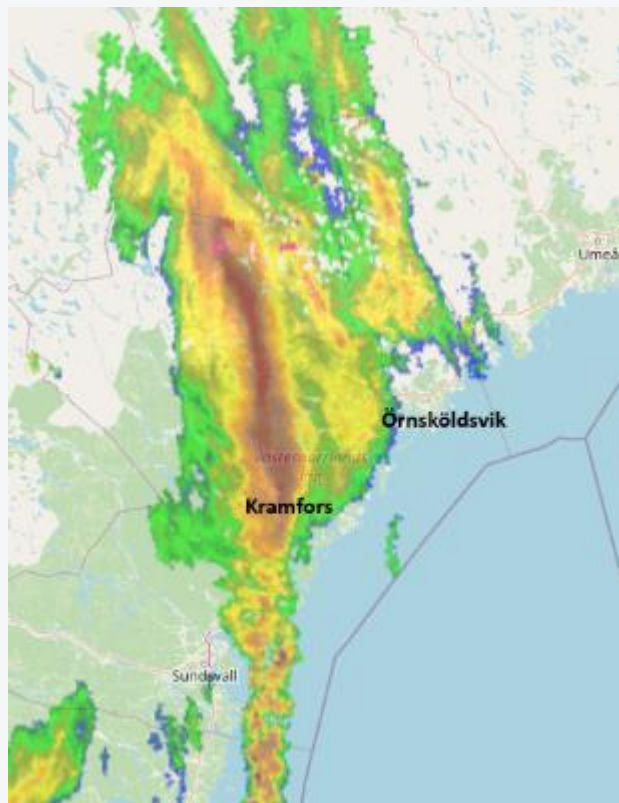
Varningskartan morgonen 7 januari

Varningskartan 8 januari

2026-01-07

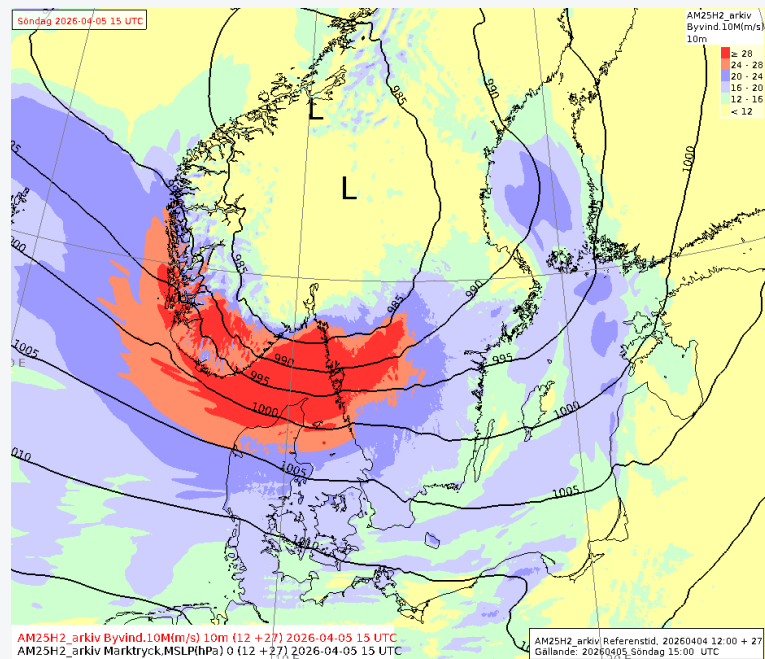
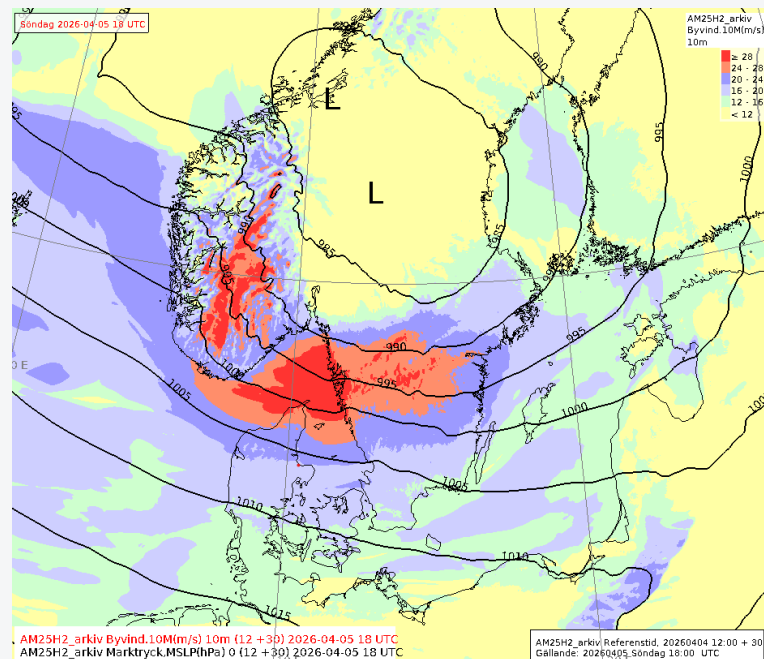

2026-01-10

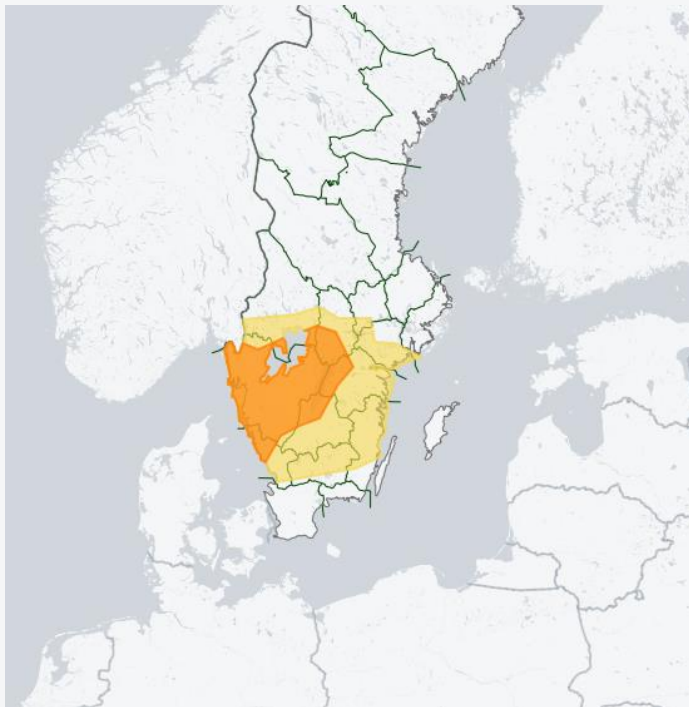
Konsekvenser

- Inställd kollektivtrafik i Härnösand, Kramfors och Ö-vik samt Göteborgsområdet
- Alla tåg ställdes in mellan Umeå och Sundsvall
- VMA gick ut 8/1 där trafikanter uppmanades att inte ge sig ut
- Framkomlighetsproblem för hemtjänst och hemsjukvården
- Bandvagnar användes för att hjälpa
- Göteborg hade ingenstans att göra av snön, dumpades i Göta älv
- I Torslanda fick bandvagnar bistå hemtjänsten

Stormen Dave

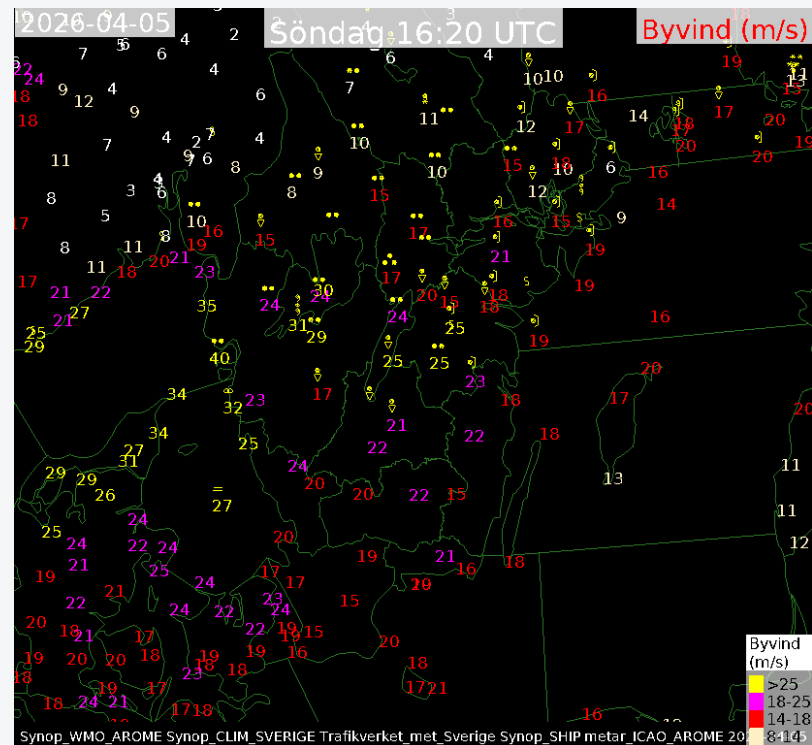
Stormen Dave

Varningskartan 5 april

Konsekvenser Dave

- Skador på skog och träd, mycket trädfällning
- Inställda tågavgångar
- 30 000 elbortfall
- Masskrock E22 vid Sölvesborg

Länsstyrelser/SMHI

- Länsstyrelser vill ha så lång framförhållning som möjligt, men samtidigt få färre uppdateringar
- En gråzon när varningar går ut, men efterarbetet för länen inte är klart
- Hur det ska kunna kommuniceras till allmänheten att "läget inte är lugnt"
- Gävleborg hade stora problem med detta under både Johannes och Anna
- VMA har börjat användas mer
- Använt myndighetsmeddelande under vinter/våren

Svårigheter

- I allmänt svårt med nederbörds mängder
- Stormen Johannes – väldigt blåsig under längre tid, svårt att greppa konsekvenser det kan ge i förväg
- Under ovädret Anna underdrevs snömängder i stort, men de allra största mängderna överdrevs istället
- Problem med radarer under Ovädret Anna (och överlag)
- Flera fall under vintern då modellerna överdrev snömängderna över Skåne

Tack för att ni lyssnat!